

BERÄTTELSE

TILL

1953 ÅRS RIKSDAG

ANGÅENDE

RIKSBANKEN

AV

RIKSDAGENS REVISORER

år 1952

Undertecknade, av innevarande års riksdag utsedda revisorer, får härmed avgiva den berättelse angående granskningen av riksbankens tillstånd och förvaltning, som i 6 § av den för riksdagens revisorer gällande instruktion finns föreskriven.

Riksbankens räkenskaper för år 1950 är granskade av förra årets revisorer och vid 1952 års riksdag har ansvarsfrihet blivit fullmäktige i riksbanken beviljad dels för förvaltningen under år 1950 av bankens såväl huvudkontor som samtliga avdelningskontor i orterna dels ock för de beslut och åtgärder, som finns antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1951 till och med den 9 januari innevarande år.

Den nu förrättade granskningen har till följd härav omfattat riksbankens räkenskaper för år 1951 och därjämte den del av det löpande årets förvaltning, som är redovisad i fullmäktiges protokoll från den 10 januari till den 11 september.

Stockholm den 15 december 1952.

ADOLV OLSSON	PER A. JOHNSON	EDGAR SJÖDAHL
ABEL ANDERSSON	KARL BERGSTRÖM	KARL AUG. JOHANSON
ANDERS PETTERSSON	ALFR. NILSSON	R. LUNDQVIST
ELOF HÄLLGREN	OSC. WERNER	RUDOLF BOMAN

/ V. Arvidsson

Riksbankens grund- och reservfond m. m.

§ 1.

Riksbankens grundfond; översikt av bankens ställning m. m.

Enligt 1951 års bokslut har riksbankens inkomster och vinster utöver dess utgifter och förluster under samma år utgjort:

1950		1951
63 372 404: 44	Nettovinst..... kr.	85 521 617: 06
	Av bokslutet framgår vidare, att riksbankens tillgångar utöver dess skulder vid 1951 års slut utgjordes av:	
50 000 000: —	grundfonden	50 000 000: —
65 000 000: —	avbetalningslånefonden	65 000 000: —
20 000 000: —	reservfonden	20 000 000: —
2 863 441: 32	tjänstepensionsfonden	2 863 441: 32
3 904 401: 86	familjepensionsfonden	3 904 401: 86
	samt följande reserverade medel, nämligen:	
	återstående vinstmedel från	
493 129: 11	föregående år	865 533: 55
63 372 404: 44	vinst för år 1950	85 521 617: 06
	och utvisar 1950 års bokslut för riksbanken ett kapitalöverskot, av..... kr.	228 154 993: 79

Jämlikt beslut vid 1952 års riksdag kvarstår av riksbankens vinst för år 1951 och föregående år ett belopp av 387,150: 61 kr. hos banken, medan 71 milj. kr. tagits i anspråk för överföring till kursdifferenskontot och 15 milj. kr. inlevererats till statsverket.

Riksbankens rörelse under år 1951.

§ 2.

Tillgångar och skulder.*

Från riksbankens utgående balansräkning 1951 meddelas här följande huvudposter:

Tillgångar:

1950		1951
198 360 678: 56	Guldbehållning	kr. 334 421 806: 75
267 250 222: 37	Övervärde å guld	» 450 564 612: 38
48 082 545: 05	Annan kassatillgång	» 90 611 501: 55
3 443 277 471: 25	Statspapper och obligationer	» 2 821 469 588: 80
271 845 695: 97	Diskonterade växlar och lån m. m.	» 308 769 371: 15
	Utländska statspapper, fordran hos utländska	
798 667 340: 94	banker, växlar m. m.	» 1 716 853 980: 24
6 767 843: 18	Hos riksgäldskontoret	» 6 767 843: 18
--	Sveriges kvot i Internationella valutafonden	» 517 321 000: --
--	Sveriges andel i Internationella återuppbyggnads-	
	bankens grundfond, inbetalt belopp	» 103 464 200: --
23 346 261: 73	Övriga tillgångar	» 21 511 384: 68
5 057 598 059: 05	Summa kr.	6 371 755 288: 73

Skulder:

3 512 753 748: --	Utelöpande sedlar	kr. 4 089 703 066: --
3 893 396: 19	Utlöpande postremissväxlar	» 3 021 256: 56
866 887 535: 25	Checkräkning	» 1 109 835 069: 91
63 012 654: 05	Depositions-, kapital- och uppsägningsräkning	» 43 648 622: 27
357 706 301: 20	Spärrkonto	» 271 753 537: 13
45 060 007: 43	Kursdifferenskonto	» 102 450 979: 80
--	Internationella valutafonden	» 429 375 981: 07
--	Internationella återuppbyggnadsbanken	» 93 110 059: --
2 651 040: 20	Övriga skulder	» 701 723: 20
4 851 964 682: 32	Summa kr.	6 143 600 294: 94

	Efter tillägg härtill av riksbankens under § 1	
205 633 376: 73	härovan angivna behållna tillgångar	kr. 228 154 993: 79
5 057 598 059: 05	erhålles det under rubriken tillgångar upptagna	
	beloppet	kr. 6 371 755 288: 73

* Övergång har skett från brutto- till nettobalans.

Riksbankens inom linjen förda tillgångar och skulder utgjorde vid slutet av år 1951:

1950		1951
64 984 526: 22	<i>Tillgångar:</i> (riksbankens mynt- och medaljsamling, internationella bankens aktier, taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter och utländska obligationer)..... kr.	65 984 526: 22
20 283: 37	<i>Skulder:</i> lånebanksobligationer m. m..... »	20 283: 37

Inkomster och utgifter.

Såsom riksbankens inkomster och vinster samt utgifter och förluster under år 1951 å den egentliga riksbanksrörelsen redovisas följande huvudposter:

Inkomster och vinster:

1950		1951
6 392 567: 81	Lånerörelsen	10 288 888: 50
6 396 807: 03	Utrikesrörelsen	5 857 875: 23
61 129 214: 17	Statspapper och obligationer	85 717 241: 51
1 068 626: 09	Övriga inkomster och vinster	1 330 228: 56
74 987 215: 10	Summa kr.	103 194 233: 80

Utgifter och förluster:

315 547: 26	Lånerörelsen	3 988 700: 82
<i>Förvaltningskostnad:</i>		
6 112 903: 06	Arvoden och avlöningar	7 013 141: 37
1 520 689: 24	Pensioner	1 839 662: 42
1 829 707: 45	Förvaltningsutgifter	2 490 706: 82
1 200 412: 85	Kostnader för sedeltryckeriet	1 416 061: 94
566 768: 45	» » pappersbruket	801 896: 41
68 782: 35	Övriga utgifter	122 446: 96
11 614 810: 66	Summa kr.	17 672 616: 74
74 987 215: 10	Sedan från ovan omförmälda inkomster och vinster	103 194 233: 80
11 614 810: 66	dragits nyssnämnda utgifter och förluster..... »	17 672 616: 74
63 372 404: 44	återstår den förut uppgivna nettovinsten under år 1951	85 521 617: 06

Riksbankens pappersbruk.

§ 3.

Balansräkningen den 31 december 1951 visar följande:

Tillgångar.

1950		1951
94 506: 08	Kassa och postgiro	kr. 46 921: 75
772 678: 31	Fastigheter (tax. värde kr. 2 403 900: —)	» 789 178: 31
1 245 977: 82	Maskiner (» » » 419 200: —)	1 426 220: 24
56 061: 53	Inventarier och verktyg	» 66 938: 96
191 627: 96	Maskiner och material å nyanläggningar m. m.	» 280 133: 63
82 596: 72	Papper, kuvert etc. i lager	» 78 938: 69
90 764: 28	Papper och papp under arbete	» 64 277: 02
176 937: 70	Förråd	» 180 978: 97
248 910: 46	Fordringar	» 363 364: 29
—	1951 års Pappersfond, beräknad återbäring	» 5 250: —
2 960 060: 86	Summa kr.	3 302 201: 86

Skulder.

431 168: 28	Förnyelsefonder	kr. 607 945: 28
52 927: 76	Avlöningar för december	» 58 567: 08
33 783: —	Skattemedel	» 46 948: —
3 055: 50	Diverse	» 2 457: —
2 439 126: 32	Kapital	» 2 586 284: 50
2 960 060: 86	Summa kr.	3 302 201: 86

Kostnader och intäkter visar följande:

Kostnader.

998 462: 64	Löner	kr. 1 307 324: 31
204 932: 53	Pensioner	» 252 141: 15
1 060 673: 45	Material	» 2 570 195: 05
285 932: 06	Tillverkningsomkostnader	» 465 514: 32
72 776: 56	Administrativa omkostnader	» 76 559: 52
107 086: 89	Bränsle	» 157 521: 56
106 478: 18	Avskrivningar	» 184 850: 91
43 263: 78	Diverse	» 26 991: 40
2 879 606: 09	Summa kr.	5 041 098: 22

Intäkter.

2 414 689: 32	Försäljning av annat papper än sedelpapper	kr. 4 328 522: 29
2 229: 66	Inkomst av hemmet	» 3 211: 75
70 149: 07	Hyror	» 72 500: 99
14 894: 94	Diverse	» 10 650: 82
493 760: 98	Kostnad för sedelpapper	» 654 738: 23
2 995 723: 97	Summa kr.	5 069 624: 08
— 116 117: 88	Ökning (+) eller minskning (—) av lager	» — 28 525: 86
2 879 606: 09	Summa kr.	5 041 098: 22

Riksbankens sedeltryckeri.

§ 4.

Balansräkningen den 31 december 1951 visar följande:

Tillgångar.

1950		1951
3 656: 48	Kassa och postgiro	kr. 8 717: 67
273 210: 42	Fordringar	» 476 892: 39
188 508: 78	Förråd	» 319 361: 60
144 627: 51	Beställningar under arbete	» 125 751: 29
790 799: 57	Maskiner och inventarier	» 820 612: 12
173: 50	Erlagda förskottslikvider för inköp av maskiner ...	» 99: —
<u>1 400 976: 26</u>		Summa kr. 1 751 434: 07

Skulder.

25 304: —	Skattemedel	kr. 36 070: —
43 964: 44	Skulder till leverantörer	» 32 967: 90
<u>1 331 707: 82</u>	Kapital	» 1 682 396: 17
1 400 976: 26		Summa kr. 1 751 434: 07

Kostnader och intäkter visar följande:

Kostnader.

875 437: 87	Löner	kr. 1 038 905: 21
74 072: 07	Pensioner	» 85 474: 64
264 523: 83	Material	» 405 381: 89
55 124: 65	Avskrivningar	» 98 472: 21
354 281: 60	Omkostnader	» 416 659: 36
<u>1 623 440: 02</u>		Summa kr. 2 044 893: 31

Intäkter.

676 180: 66	Försäljning av annat tryck än sedeltryck	kr. 948 816: 86
3 326: 32	Diverse	» 7 069: 08
874 697: 57	Kostnad för tryckning av sedlar	» 1 107 883: 59
<u>1 554 204: 55</u>		Summa kr. 2 063 769: 53
<u>+ 69 235: 47</u>	ökning (+) resp. minskning (–) under året av be- ställningar under arbete	» — 18 876: 22
1 623 440: 02		Summa kr. 2 044 893: 31

Sedeltryckeriet har under år 1951 omfattat följande antal sedlar, nämligen:

1950	1951
219 600 st. av 1 000 kronors valör	—
8 202 000 » » 100 » »	4 435 200 st.
7 033 700 » » 50 » »	—
19 800 000 » » 10 » »	31 500 000 »
2 801 800 » » 5 » »	7 770 800 »
38 057 100 st. eller sammanlagt	43 706 000 st.

§ 5.

Riksbankens tjänstebostadshyror m. m.

Under § 31 av sin berättelse angående statsverket lämnade 1951 års revisorer en redogörelse för de inom statsförvaltningen utgående tjänstebostadshyror. Revisorerna kunde därvid konstatera att dessa hyror, även om vederbörlig hänsyn toges till de med disponerandet av tjänstebostad förenade speciella omständigheterna, framstode som låga i förhållande till rådande hyrespriser på den allmänna bostadsmarknaden. I anslutning härtill fann sig revisorerna böra förorda en översyn av hyressättningen inom respektive förvaltningsområden.

Med understrykande av de av revisorerna anförda synpunkterna har årets riksdag i skrivelse den 29 maj 1952 (nr 293) anhållit, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om den ifrågavarande översynen. Jämlikt Kungl. Maj:ts den 20 augusti 1952 lämnade bemyndigande har chefen för civildepartementet sedermera tillkallat en särskild utredningsman för nu berörda ändamål.

Med anledning av vad i ärendet sålunda förevarit har revisorerna funnit det vara av intresse att erhålla närmare kännedom om de hyresbelopp som utgår för bostäder och andra lokaler inom riksdagens verk tillhöriga fastigheter. I detta syfte har revisorerna från vederbörande myndigheter införskaffat vissa uppgifter, av vilka framgår att praktiskt samtliga uthyrningsobjekt av nu avsett slag förekommer inom riksbankens förvaltningsområde. På grund av bl. a. materialets stora omfattning har revisorerna icke ansett sig böra redovisa utredningsresultatet i dess helhet. De uppgifter som återges i det följande torde dock vara tillräckliga för en bedömning av problemet i stora drag.

I de fastigheter vari *riksbankens olika kontor* har sina lokaler finns sammanlagt 40 tjänstebostäder, vilka som regel disponeras av direktörerna vid vederbörande avdelningskontor samt vaktmästarpersonal. För dessa tjänstebostäder utgående årshyror, beräknade på respektive lägenhetsytor, framgår av nedanstående tabell, vari angivits både maximi- och minimivärden. Uppgifterna avser läget den 1 oktober 1952.

Kontor	Ortsgrupp	Årshyra per m ²	
		högst (kr.)	lägst (kr.)
Stockholm	5	5: 26	4: 35
Göteborg	4	15: 15	14: 75
Malmö	3	10: 97	10: 97
Falun	3	10: 99	10: 17
Gävle	3	9: 64	8: 65
Halmstad	3	6: 88	4: 78
Härnösand	4	8: 10	7: 26
Jönköping	3	8: 99	9: 06
Karlstad	4	7: 63	6: 31
Kristianstad	3	12: 15	10: 16
Linköping	3	10: 41	7: 99
Luleå	5	9: 52	7: 79
Mariestad	3	7: 23	7: 23
Norrköping	3	13: 16	9: 08
Nyköping	3	13: 37	8: 78
Sundsvall	5	11: 61	7: 83
Uppsala	3	9: 61	4: 13
Visby	3	11: 56	9: 38
Växjö	3	6: 68	6: 68
Örebro	3	7: 23	6: 77
Östersund	5	11: 01	9: 64

Utöver grundhyran tillkommer sedvanligt bränsletillägg, i allmänhet uträknat enligt socialstyrelsens klausul. På några få undantag när är samtliga lägenheter utrustade med moderna bekvämligheter, såsom wc, badrum, kylskåp och varmvatten. Något mer än halva antalet tjänstebostadsinnehavare har under tidsperioden den 1 januari 1942—den 1 oktober 1952 fått vidkännas vissa hyreshöjningar, vanligtvis i samband med förbättringar av bostaden, såsom installation av kylskåp o. d. Några generella höjningar enligt de för den allmänna bostadsmarknaden lämnade medgivandena har däremot icke vidtagits. Praktiskt taget samtliga tjänstebostäder har under femårsperioden 1948—1952 reparerats i större eller mindre utsträckning. Särskilt omfattande reparationer har skett vid ombyte av vederbörande tjänstebostadsinnehavare. Vissa exempel härpå återges i nedanstående tablå.

Reparationen utförd vid	År	Reparationskostnad (kr.)	Lägenhetsyta (m ²)	Nu utgående grundhyra (kr./år)
Direktörsbostad i Gävle	1952	18 695	260	2 248
Direktörsbostad i Jönköping ¹ . . .	1951	ca 18 000	250	2 248
Vaktmästarbostad i Karlstad . . . }	1951	5 630	78	492
	1952	6 975 ²		
Direktörsbostad i Luleå	1952	ca 12 000	231	2 200
Vaktmästarbostad i Luleå ¹	1952	ca 10 000 ³	77	600
Direktörsbostad i Nyköping	1951	17 865	256	2 248 ⁴
Direktörsbostad i Uppsala	1952	14 220	229	2 200

¹ Ej i samband med personalskifte.

² Avser inredande av badrum och wc; hyran kommer att regleras med hänsyn till standardförbättringen.

³ Avser delvis inredande av badrum och wc; hyran kommer att höjas med ca 240 kr./år.

⁴ Hyran höjdes år 1951 med 48 kr. på grund av installation av kylskåp.

I riksbankens fastigheter finns vidare 15 uthyrningslägenheter, vilka icke har karaktär av tjänstebostäder. Beträffande dessa lägenheter hänvisas till efterföljande tabell.

Lägenheten belägen i	Ortsgrupp	Antal		Yta (m ²)	Nuvarande grundhyra (kr./år)	Hyreshöjningar sedan den 1/1 1942 (kr.)
		rum	kök			
Malmö ¹	3	2	1	45	500: —	100: —
Falun ²	3	2	—	42	654: — ³	54: —
Halmstad ⁴	3	6	1	232	2 090: —	90: —
Karlstad ⁵	4	2	—	36	523: 20	43: 20
Kristianstad ⁶	3	2	1	47	546: 60	21: 60
Linköping ⁷	3	1	1	41	427: —	27: —
Linköping ⁸	3	8	1	241	3 024: —	224: —
Mariestad ⁹	3	4	1	114	1 304: 40	404: 40
Norrköping ¹⁰	3	2	1 ¹¹	56	1 182: 65	132: 65
Norrköping ¹²	3	2	1 ¹¹	55	1 291: 65	141: 65
Norrköping ¹³	3	5	1	162	2 670: 50	270: 50
Sundsvall ¹⁴	5	4	1	132	1 812: 80	312: 80
Uppsala ¹⁵	3	2	1	59	645: —	146: —
Uppsala ¹⁶	3	4	1	166	2 433: —	182: —
Uppsala ¹⁷	3	1	1	50	537: —	33: —

¹ Lägenheten saknar moderna bekvämligheter och har angivits vara obekväma.

² Lägenheten är utrustad med wc och varmvatten.

³ Tillkommer 120 kr. för trappstädning.

⁴ Lägenheten är utrustad med wc, badrum, kylskåp och varmvatten vintertid.

⁵ » » » » wc och varmvatten.

⁶ » » » » » » » »

⁷ » » » » » » » »

⁸ » » » » » , badrum, kylskåp, värmeskåp och varmvatten.

⁹ » » » » » , badrum, kylskåp och värmeskåp; badrummet har dock angivits vara oanvändbart.

¹⁰ Lägenheten är utrustad med wc, badrum och varmvatten.

¹¹ Kokvrå.

¹² Lägenheten är utrustad med wc, badrum och varmvatten.

¹³ » » » » » , » » » »

¹⁴ » » » » » , » » , kylskåp, värmeskåp och varmvatten.

¹⁵ » » » » » och varmvatten.

¹⁶ » » » » » , badrum, kylskåp och varmvatten.

¹⁷ » » » » » och varmvatten.

Hyreshöjningarna har i allmänhet företagits på grundval av de generella medgivanden som lämnats av vederbörande myndigheter. I fem fall har dock hyreshöjning skett till följd av fastighetens förseende med maskinell tvättstugeutrustning och i ett fall på grund av inläggning av parkettgolv. Utöver grundhyran utgår, utom i ett fall, bränsletillägg enligt socialstyrelsens klausul.

I detta sammanhang må slutligen nämnas, att i riksbanksfastigheterna uthyrs sammanlagt 13 affärs- eller kontorslokaler, av vilka fyra disponeras av statliga myndigheter. Lokalernas belägenhet samt för desamma utgående högsta respektive lägsta grundhyra per m² och år framgår av nedanstående tabell.

Stad	Ortsgrupp	Högst (kr.)	Lägst (kr.)
Göteborg	4	46: 51	20: 48
Falun ¹	3	9: 30	9: 30
Linköping	3	28: 39	21: 01
Mariestad	3	9: 28	9: 28
Uppsala	3	14: 38	12: 44

¹ Kassavalv.

Den fastighet i Stockholm vari *riksbankens sedeltryckeri* är inrymt innehåller fyra bostadslägenheter. Från sedeltryckeriet införskaffade uppgifter beträffande dessa lägenheter återfinnes i nedanstående tabell.

Antal		Yta (m ²)	Nuvarande grundhyra (kr./år)	Grundhyra per m ²
rum	kök			
5 ¹	1	162,6	3 750	23: 06
2	1	62,7	1 000	15: 95
2	1	57,4	1 530	26: 66
2	1	54,2	1 530	28: 23

¹ Dessutom jungfrualkov.

De båda först angivna lägenheterna är tjänstebostäder. Samtliga lägenheter är fullt moderna med centralvärme, varmvatten, wc, badrum m. m. Grundhyran har under den senaste 10-årsperioden ökats med 2 procent för de båda uthyrningslägenheterna. Bränsletillägg utgår jämnt socialstyrelsens bränsleklausul för oljeeldade fastigheter.

Bostadsbeståndet vid *riksbankens pappersbruk* i Tumba omfattar 128 bostadslägenheter, varav 10 om ett rum, 11 om ett rum och kokvrå, 22 om ett rum och kök, 77 om två rum och kök, 5 om tre rum och kök, 1 om fem rum och kök, 1 om sex rum och kök samt 1 om åtta rum och kök.

Den sistnämnda lägenheten innefattar även vissa representationsutrymmen. Av lägenheterna är 82 försedda med wc och 33 med centralvärme. Härutöver tillkommer en affärslokal som förhyrs av en utomstående.

Samtliga bostadslägenheter är att betrakta som tjänstebostäder. Dock må nämnas, att enligt beslut av riksbanksfullmäktige sju lägenheter disponeras hyresfritt av änkor till vid bruket anställda arbetare, som avlidit respektive pensionerats före familjepensionens införande. Ytterligare tolv lägenheter bebos av pensionärer, därav åtta till nedsatt hyra.

År 1946 företog hyresnämnden i Botkyrka kommun på anmodan av bruket en hyresvärdering av samtliga lägenheter. Denna värdering ligger till grund för hyressättningen, varvid enligt gällande kollektivavtal en nedsättning med 15 procent medgivits. Hyrorna har sedan dess ändrats dels genom de generella hyreshöjningar som medgivits av Kungl. Maj:t, dels med hänsyn till den standardförbättring som varje enskild lägenhet blivit delaktig av. Beträffande arbetarpersonalens hyror gäller enligt kollektivavtalet särskilt, att för lägenhet, vilken bebos av samma hyresgäst som den 1 januari 1947 förhyrde densamma, årshyran tillika med värdet av 15 m³ prima barrved enligt 1947 års vedpris ej må överstiga 800 kronor. För centraluppvärmda lägenheter tillkommer sedvanligt tillägg enligt socialstyrelsens bränsleklausul av år 1941.

Totala hyresinkomsterna för september månad 1952, alltså innan senaste generella hyreshöjning om 5 procent trätt i kraft, utgjorde 6 320 kronor 76 öre.

Under åren 1948—1951 har följande kostnader nedlagts på bostadsbeståndet för standardförbättringar och reparationer.

Kostnadsslag	1948	1949	1950	1951
Förbättringar.....	820: —	4 685: 19	12 763: 19	30 475: 28
Reparationer	53 461: 12	55 731: —	77 881: —	124 274: —
Summa kronor	54 281: 12	60 416: 19	90 644: 19	154 749: 28

Slutligen må nämnas, att *riksdagshuset* innehåller fem bostadslägenheter. För dessa utgående hyror m. m. framgår av efterföljande tablå.

Antal		Yta (m ²)	Nuvarande grundhyra (kr./år)	Bränsle- tillägg (kr./år)
rum	kök			
3	1	85	425: —	120: —
2	1	85	425: —	120: —
3	1	70	1 009: 85	100: —
2	1	58	1 169: 30	100: —
3	1	74	1 063: —	100: —

De båda först angivna lägenheterna är tjänstebostäder. Samtliga lägenheter är försedda med wc, badrum, varmvatten och kylskåp, två dessutom med värmeskåp. Tjänstebostadshyran har varit oförändrad under de senaste tio åren, medan för övriga lägenheter en förhöjning skett den 1 oktober 1952 med generellt medgivna 6,3 procent. Vid hyrans fastställande har hänsyn tagits dels till lägenheternas ur bostadssynpunkt mindre lämpliga belägenhet, dels till det förhållandet att vederbörande personal i en del fall har att utföra viss jourtjänst.

Revisorernas uttalande. I sin berättelse angående statsverket fann sig 1951 års revisorer böra förorda en allmän översyn av de inom statsförvaltningen utgående tjänstebostadshyrorna. Anledningen härtill var att revisorerna vid en i ämnet företagen undersökning kunnat konstatera, att ifrågavarande hyror med hänsyn till utvecklingen nästan undantagslöst framstode som låga i jämförelse med rådande hyrespriser på den allmänna bostadsmarknaden.

Av det i förevarande sammanhang införskaffade utredningsmaterialet har årets revisorer bibragts den uppfattningen, att ungefär enahanda förhållande råder i vad avser den inom riksbankens förvaltningsområde tillämpade hyressättningen. Med hänsyn härtill och då Kungl. Maj:t numera enligt riksdagens hemställan tillkallat en särskild utredningsman att verkställa den av 1951 års revisorer förordade översynen, torde skäl föreligga för en liknande översyn beträffande riksdagens verk. Enär praktiskt taget samtliga tjänstebostäder av nu avsett slag är belägna inom riksbanken eller dess industriföretag tillhöriga fastigheter, synes det böra ankomma på fullmäktige i riksbanken att vidtaga de åtgärder som härutinnan må vara erforderliga. Självfallet bör vid den här ifrågavarande omprövningen av hyressättningen vederbörlig hänsyn tagas till de olägenheter som i ena eller andra avseendet kan vara förenade med disponerandet av tjänstebostad. Översynen torde lämpligen böra utsträckas till jämväl de bostadslägenheter och lokaler i övrigt, vilka icke har karaktär av tjänstebostad.

§ 6.

Tillstyrkan av ansvarsfrihet.

Till fullgörande av föreskriften i 24 § av gällande instruktion får revisorerna anmäla, att revisorerna för sin del tillstyrker, att ansvarsfrihet för riksbankens förvaltning under den tid denna revision omfattat bör beviljas fullmäktige.
